

It is necessary to change the mentality of society and care for family redistributed equally to both genders, as well as it gives them the opportunity for career development.

References

1. Pauleen, D. *JAn Inductively Derived Model of Leader-Initiated Relationship Building With Virtual Team Members*; (2004);
2. *Catalyst. Connecting Corporate Performance and Gender Diversity*. (2004);
3. *National Centre of Educational Statistic (NCES)*

Kamil ZIELIŃSKI

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Polska

PRODUKT LOKALNY W KRÓTKIM ŁAŃCUCHU DOSTAW

Wydaje się, iż obecnie jednym z najistotniejszych elementów pozycji rynkowej podmiotów gospodarczych jest siła przetargowa. Autor w niniejszej pracy odbiega od aspektów przewagi na rynku i przedstawia współfunkcjonowanie lokalnych podmiotów gospodarczych oraz społecznych, głównie z sektora rolno-spożywczego, na zasadach współdziałania w tzw. łańcuchu dostaw.

Za poziom lokalny autor przyjmuje zgodnie z nomenklaturą administracyjną terytorium gmin i powiatów, natomiast poziom wojewódzki jest traktowany w niniejszym artykule jako region.⁵

Najogólniej precyzując pojęcie łańcucha dostaw można przyjąć, iż łańcuch dostaw obejmuje wszystkie czynności, począwszy od pozyskania podstawowych surowców (takich, których źródłem jest ziemia, woda lub powietrze), a skończywszy na sprzedaży końcowemu nabywcy produktu finalnego i utylizacji tego, co z niego zostaje po zużyciu.⁶ Odchodząc od aspektów przewagi rynkowej, obecnie obserwuje się znaczny wpływ uwarunkowań kulturowych i społecznych na poziomie lokalnym, na wytwarzanie i sprzedaż tzw. produktów lokalnych, które modelują - skracają dotychczasowy kształt łańcucha dostaw sensu stricto, nadając mu określenie tzw. krótkiego łańcucha dostaw⁷.

Szeroka dyskusja na temat krótkich łańcuchów dostaw zapoczątkowana została konferencją na szczęblu Komisji Europejskiej pn.: "Lokalne rolnictwo i krótki łańcuch dostaw żywności", która odbyła się dnia 20 kwietnia 2012 r. w Brukseli. Celem nadrzędnym dyskusji było zwiększenie potencjału gospodarczego lokalnego rolnictwa w Europie, ułatwienie dostępu do rynków zbytu, wzmocnienie kontaktów między rolnikami i konsumentami, a także poprawa wdrażania odpowiednich przepisów higieny mających zastosowanie w krótkim łańcuchu dostaw żywności.⁸

Obiekty dziedzictwa kulturowego od wieków stanowią dla człowieka przedmiot zainteresowania i ciekawości. Właściwie zagospodarowane i wykorzystane stanowią istotny element rozwoju danej przestrzeni terytorialnej. W tym aspekcie nie należałoby więc ich traktować jako zasoby – często bardzo niedoceniane, ale jako podwalinę rozwoju lokalnej gospodarki, poprzez m.in. rozwój szeroko rozumianej turystyki i w tym aktywności społeczno-gospodarczej osób i podmiotów w ten proces zaangażowanych.

Powyższe podejście i związane z nim sprzężenia zwrotne są podstawą do pojawiania się korzyści ekonomicznych – nie tylko finansowych, ale zawierających także korzyści społeczne. Ponadto mogą także wystąpić tzw. efekty mnożnikowe – napędzanie koniunktury na poziomie lokalnym.

W powyższych aspektach produkty lokalne, cechujące się pewną tradycją, bądź wynikające z działań, wykonywanych czynności manualnych, czy na podstawie wiedzy przodków wpisują się w charakter dziedzictwa kulturowego na danym terytorium. Natomiast fakt certyfikacji, czy prawne uznanie produktu, wraz z wpisem na listę produktów prawnie chronionych ma jedynie charakter deklaracyjny – formalny i normujący, np. sposób wytwarzania, czy ograniczanie nazewnictwa do założonych warunków brzegowych, tj. teren geograficzny, sposób wytwarzania, itp.

⁵ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.

⁶ Harrison A., Van Hoek R., Zarządzanie logistyką, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2009, s.24.

⁷ Podczas badań literaturowych nie odnaleziono naukowej definicji pojęcia krótki łańcuch dostaw. W literaturze z zakresu logistyki, pojęciem zbliżonym może być krótki kanał dystrybucji i/lub łańcuch dostaw z krótką dystrybucją.

⁸ Strona internetowa Komisji Europejskiej, http://ec.europa.eu/agriculture/events/small-farmers-conference-2012_en.htm, dostępna na dzień 05-09-2012.

Polityka jakości Unii Europejskiej w zakresie produktów rolno – spożywczych skoncentrowana jest na promocji i ochronie oryginalności produktów, poprzez wyróżnianie ich specjalnymi oznaczeniami, w tym np.: miano produktu tradycyjnego. Certyfikaty te potwierdzają specyficzne, unikalne walory wyrobów rolno - spożywczych, związane głównie z ich pochodzeniem geograficznym, sposobem wytwarzania lub lokalną tradycją. Prawnymi instrumentami ochrony oryginalności produktów rolnych i żywnościowych, ze względu na miejsce ich powstania oraz tradycyjny sposób ich wytwarzania, przetwarzania i prezentacji na rynku Unii Europejskiej, są przepisy unijne.

Ochrona prawna i system wyróżniania obejmuje m.in.:

- ochronę „nazwy pochodzenia” - PDO,
- ochronę „znaku geograficznego” - PGI,
- ochronę „specyficznego charakteru” - CSC,
- AOC (we Francji produkty posiadające ten znak mają ścisły związek z danym regionem, stanowią dziedzictwo kulinarne),
- „czerwony znak jakości” (przyznawany produktom, posiadającym wysoką jakość), „certyfikat zgodności” (posiadają produkty gwarantujące stałą jakość i odróżniające się od zwykłych wyrobów, np. szynka gotowana bez polifosforanu, owoce zbierane w odpowiednim stadium dojrzałości, itp.),
- „produkt z fermy” (określa wiejskie pochodzenie produktu) oraz znaki markowe Regionalnych Parków Przyrody.⁹

Zatem dla sprecyzowania nomenklatury w niniejszej pracy poprzez produkt lokalny rozumie się produkt wytwarzany na poziomie lokalnym i sprzedawany głównie lokalnie, w tzw. krótkim obiegu. Mając na względzie, iż produkt może, ale nie musi mieć prawny certyfikat ochronny. Obecnie w Polsce wg danych ministerialnych mamy zarejestrowanych prawnie chronionych 969 produktów. Rys. poniżej obrazuje podział na poszczególne województwa.



Rysunek 1. Produkty tradycyjne w Polsce w przekroju regionalnym w 2012 r.

Źródło: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.¹⁰

Wybrane korzyści płynące z funkcjonowania krótkich łańcuchów dostaw.

Autor dokonał ogólnego wyszczególnienia korzyści w podziale na trzy aspekty, które mają wpływ na funkcjonowanie krótkich łańcuchów dostaw.

⁹ <http://www.uprp.pl/oznaczenia-geograficzne-w-systemie-wspolnotowym/Lead05,46,1849,4,index.pl,text> strona internetowa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, dostępna w dniu 10-09-2012.

¹⁰ <http://www.minrol.gov.pl/pol/Jakosc-zywnosci/Produkty-regionalne-i-tradycyjne/Lista-produktow-tradycyjnych>, Strona internetowa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dostępna w dniu 10-09-2012.

I. Korzyści ekonomiczne: ograniczenie transportu produktów poza region, ograniczenie dewastacji dróg lokalnych i regionalnych, zmniejszenie ekonomicznych skutków kongestii transportowej, ograniczenie liczby podmiotów w łańcuchu dostaw może wpłynąć na wzrost rentowności (zwiększenie udziału producenta w cenie), rozwój turystyki w regionie, wzrost miejsc pracy.

II. Korzyści środowiskowe: zmniejszenie emisji gazów, zmniejszenie ruchu wpływające na zmniejszenie hałasu, zapylenia.

III. Korzyści społeczne: zmniejszenie efektów uciążliwych transportu, poprawa bezpieczeństwa na drogach, korzyści konsumenta/producenta produktu lokalnego.

Literatura

1. *Harrison A., Van Hoek R., Zarządzanie logistyką, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2009.*
2. http://ec.europa.eu/agriculture/events/small-farmers-conference-2012_en.htm, strona internetowa Komisji Europejskiej, dostępna na dzień 05-09-2012.
3. <http://www.minrol.gov.pl/pol/Jakosc-zywnosci/Produkty-regionalne-i-tradycyjne/Przepisy-UE-Produkty-regionalne-i-tradycyjne>, strona internetowa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dostępna w dniu 10-09-2012.
4. <http://www.uprp.pl/oznaczenia-geograficzne-w-systemie-wspolnotowym/Lead05,46,1849,4,index,pl,text>, strona internetowa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, dostępna w dniu 10-09-2012.
5. *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.*